

Студијски програм: Студије новинарства
Назив предмета: Истраживачко новинарство
Наставник/наставници: проф. др Веселин Кљајић, проф. др Александра Крстић, доц. др Милица Кулић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
<p>Циљ предмета</p> <p>Савладавање предвиђене материје на предмету подразумева стицање теоријско практичних знања која студенте квалификују за рад у медијима будући да је истраживачко новинарство данас предуслов квалитетног журнализма у којем се поред основних информације о догађају даје и његова позадина (БКГ) и интерпретација, а јавности се предочавају мање познати детаљи и скривене информације. Поред увида у теоријска знања, на предмету се инсистира и на практичном обучавању студената за истраживачки рад и његову примену у штампаним и онлајн медијима. Посебно се инсистира на интерпретацији у истраживачком процесу и на третирању истраживачког новинарства као механизма за упозоравање јавности на проблеме од јавног интереса. Указује се и на значај истраживачких новинара и њихову улогу у различитим издањима медија – од дневне штампе, преко њуз магазина, до онлајн медија.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Током наставе на овом предмету студенти савладавају теоријске, практичне и методолошке претпоставке које су потребне за професионално и квалитетно обављање новинарског посла у референтним медијима. Студенти на предмету усвајају знања о историјату истраживачког новинарства, о методама и техникама истраживања у новинарству, као и о специфичним етичким изазовима које истраживачко новинарство доноси. Посебно се потенцира савладавање истраживачког процеса током писања истраживачке приче (истраживачка спирала), начина провере докумената, затим третирања специфичних врста саговорника као што су инсајдери и аутсајдери, као и поштовања свих постулата новинарске објективности (фер извештавања). Код студената се развија и способност критичке анализе и ангажованог новинарског приступа, па током рада на предмету они пролазе пут од презентације идеје о теми истраживања (студија изводљивости) до презентације резултата истраживања. Студенти се упознају и са начинима решавања најчешћих проблема током истраживања, као што су недоступне информације, проблеми са отварањем саговорника и приступа различитим изворима података. Усвајају се и начини евалуације сакупљених података, потом процес писања истраживачких текстова, њиховог објављивања и паћења ефеката објављене приче.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријски део наставе обухвата следеће тематске целине: Дефинисање појма истраживачко новинарство; Специфични захтеви истраживачког новинарства; Избор теме истраживања и формулисање истраживачких хипотеза; Дефинисање елемената истраживачког процеса; Дефинисање извора информација и селекција потребних података; Истраживачке методе и технике; Провера фактографских података и докумената; Вођење истраживачких разговора; Интервјуисање инсајдера и аутсајдера; Истраживање и интерпретација; Истраживање и белетристика; Етички стандарди и изазови истраживачког новинарства; Организација информација, писање, и уређивање истраживачке приче; Објављивање и праћење ефеката текста. Увод у истраживачко новинарство на телевизији – главни истраживачки поступци, одабир теме, прикупљање информација, поступак истраживања, проблеми и изазови у продукцији истраживачких прича; Истраживачке ТВ приче: извори, архивски материјал, употреба података, грађење приче; Анализа успешних истраживачких емисија; Израда истраживачких ТВ прилога у тимовима.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава обухвата вежбе на којима се симулира редакцијски рад на истраживачкој причи јер током практичног дела наставе студенти пишу истраживачки текст на одабрану тему. Током овог дела наставе студенти савладавају практичну примену знања и вештина усвојених током теоријског дела курса.</p>
Литература

а) Основна:

- Brant Houston, The Investigative reporter's Handbook, Boston. New York: Bedford St Martn's, 2002. (стр. 3-8, 9 –15, 19 –32, 54 – 66);
- Brant Houston, Computer assisted reporting, Boston. New York: Bedford St Martn's, 2004. (5 –13, 145 –160);

б) Допунска:

- Кљајић, Веселин. Новинарске документарне форме у штампи – монографија, Чигоја штампа, Београд, 2016
- Татјана Вулић, Истраживачко новинарство, Филозофски факултет у Нишу, 2018.
- Шила Коронел, Иза кулиса – водич за истраживачке новинаре на Балкану. Београд: БИРН, 2011.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15	Практична настава: 45
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе

Извођење наставе је интерактивно и обухвата комбиновање предавања, вежби, радионица, гостовања предавача из праксе и редовне консултације са наставницима током рада на истраживачкој причи.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и		
истраживачка прича	40		